

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO RŪMAI

Lietuvos Respublikos Seimui

2024-01-10 Nr. 1.02-0015

DĖL ŽEMĖS ŪKIO RŪMŲ NARIŲ REZOLIUCIJOS PAPILDYMO

Žemės ūkio rūmai 2024 m. sausio 5 d. raštu Nr. 1.02-0004 pateikė Lietuvos Respublikos Seimui pagal kompetenciją išnagrinėti 2024 m. sausio mėn. 4 d. vykusio Žemės ūkio rūmų narių pasitarimo metu priimtą rezoliuciją (toliau – Rezoliucija).

Siunčiame į Rezoliuciją neįtrauktą papildomą probleminį klausimą, kurį prašome išnagrinėti pagal kompetenciją:

Lietuvos Respublikos Seimo 2023 m. gegužės 9 d. priimti Akcizų įstatymo pakeitimai Nr. XIV-1933 (toliau – Įstatymas), pagal kuriuos nuo 2024 m. panaikinta iki tol galiojusi lengvata naftos dujoms ir dujiniams angliavandeniliams, skirtiems buitiniams reikmėms. Nustatyta 304,10 Eur/t pastovioji dalis ir kintamoji dalis – anglies dioksido (CO₂) dedamoji, kurią 2025-2030 m. laikotarpiu numatoma drastiškai didinti, atitinkamai nuo 30,60 Eur/t iki 183,60 Eur/t. Tuo tarpu lengvatinius akcizo tarifus ir toliau numatoma taikyti gamtinėms dujoms, naudojamoms šildymui, nenumatant anglies dioksido (CO₂) dedamosios dalies.

Toks teisinis reguliavimas didina socialinę atskirtį tarp didžiųjų miestų ir rajonų gyventojų, sukuria diskriminacines sąlygas tarp vartotojų, naudojančių naftos dujas ir gamtines dujas, o taip pat turi neigiamą įtaką konkurencinėms sąlygoms verslo subjektų, naudojančių savo veikloje naftos dujas, atžvilgiu. Akcizų lengvatos, taikomos suskystintoms naftos dujoms, panaikinimas itin skaudžiai palietė namų ūkius, kurie jas naudoja maisto gamybai, šildymui ir kitoms reikmėms. Vartotojai, perkantys dujų balionus nuogaštuoja, kad šiuo metu neturi kitų alternatyvų ir yra priversti pirkti ženkliai išbrangusias dujas, taip pat nenumatytos jokios su tuo susijusios kompensacijos. Pažymėtina ir tai, kad šias dujas naudoja ir daug verslų, tame tarpe vykdančių ir žemės ūkio veiklą. Šio kuro kaina sudaro didelę galutinės produkcijos kainos dalį, todėl verslo subjektai jau dabar patiria didžiules sąnaudas.

Įstatymo iniciatoriai deklaruoja, kad tokiu būdu siekiama atsisakyti taršaus iškastinio kuro, ieškant kitų variantų ir pakeičiant jį į švaresnę alternatyvią rūšį, tačiau toks naftos dujų atsisakyti skatinantis reguliavimas savaime skatina vartoti kitas – net taršesnes – kuro rūšis. Todėl Įstatyme numatytas naujasis naftos dujų akcizo dydžio reguliavimas vertintinas kaip prieštaraujantis priimto Įstatymo tikslams, t. y. siekiui paskatinti pereiti prie mažiau taršių energinių produktų naudojimo.

Atsižvelgiant į tai, kad nauju reguliavimu naftos dujų vartotojams yra sukuriama neproporcingai ir nepagrįstai didelė finansinė našta, taip pat siekiant teisingo bei proporcingo reguliavimo, užtikrinančio sklandų perėjimą prie mažiau taršių kuro rūšių, siūlome tobulinti Įstatymą, nustatant lengvatinius naftos dujų ir dujinių angliavandenilių akcizo tarifus buitiniams ir verslo naftos dujų vartotojams.

Pirmininkas

dr. Arūnas Svitojus

Modestas Rezgys, tel. 8 699 17769, el. p. m.rezgys@zur.lt

Chamber of Agriculture of the Republic of Lithuania

Asociacija
Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre
Kodas 135199748
K. Donelaičio g. 2, LT-44213 Kaunas, Lietuva, Lithuania

Tel. (8 37) 400 351
Phone +370 37 400 351
Faks. (8 37) 400 350
Fax +370 37 400 350
El. paštas zur@zur.lt

<http://www.zur.lt>
PVM mokėtojo kodas LT351997412
Atsiskait. sąskaita Nr. LT717300010002241806
AB Swedbank bankas, banko kodas 73000